

Тема. Графіка: мелодії виразних ліній. Засоби художньої виразності графіки. Силует. Матеріали: вугілля, олівець, пастель, туш, сангіна. Портрет митця: Я. Гніздовський. Створення малюнку котика графічними засобами.

Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Опорний конспект уроку

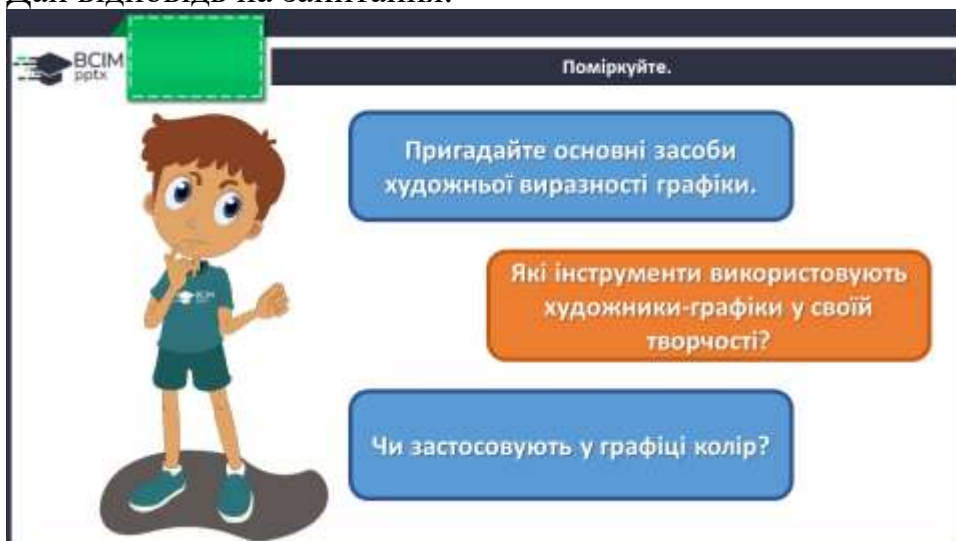
1. Мотивація навчальної діяльності.

Налаштуйся на роботу.

2. Актуалізація опорних знань.

Дай відповідь на запитання.

3. Вивчення нового матеріалу.

Слово вчителя.

Слово вчителя

До основних засобів виразності графіки належать лінія, пляма, світлотінь.

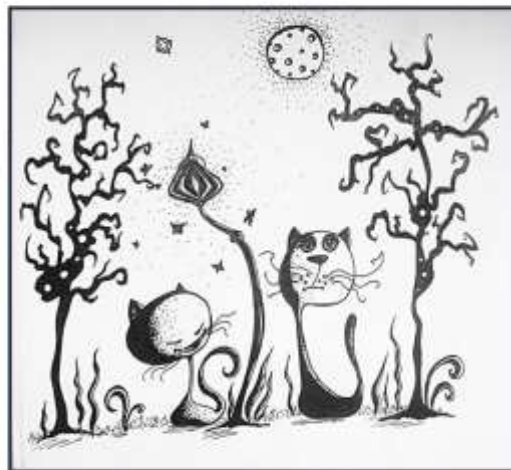

Георгій Нарбут. Автопортрет із родиною (силует)

Слово вчителя

У графіці митці та мисткині втілюють свій задум у рисунку насамперед за допомогою лінії. Це може бути швидка замальовка з натури, підготовча робота до творів живопису, скульптури чи архітектури, а також самостійний завершений графічний твір.

Слово вчителя

До елементів мови графіки належить точка — найменша за розміром пляма. За допомогою особливої лінії — контуру, що окреслює зовнішню форму предмета, утворюється силует. Силуетний рисунок завжди контрастний (темний на білому тлі або світлий на темному).

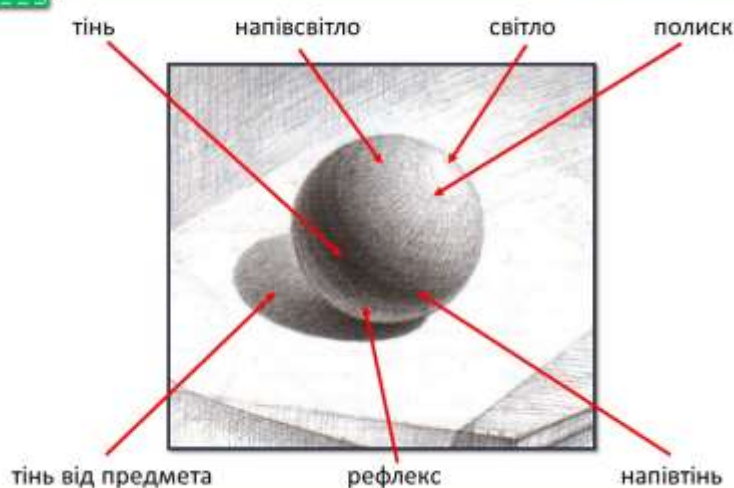

Штрихи — це короткі лінії, різні за напрямками. Вони бувають прямі, округлі, перехресні тощо. Головне призначення штрихів — передати світлотінь, що дає змогу сприймати предмет об'ємним. Для цього штрихи накладаються за формою предмета.

Простежте розміщення світла й тіні на круглих предметах.

Простежте на прикладі кулі розміщення світла і тіні на круглих предметах.

Розгляньте зображення й визначте основні елементи мови графіки.

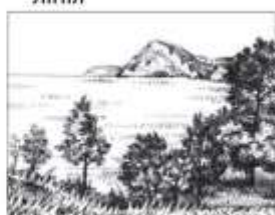
Розгляньте зображення і визначте основні елементи мови графіки.

лінія

штрих

кратка

пляма

Порівняймо засоби виразності графіки й музики. Мелодія і лінія — своєрідні «солісти», які визначають зміст музичного і художнього творів. Лінія як основний засіб виразності графіки буває прямою і кривою, хвилястою і ламаною, товстою і тонкою, ледь окресленою. Вона, як і слово, може «розмовляти», як і мелодія — передавати настрій зображуваного.

За допомогою ліній різного характеру можна створювати художні образи: сумні та радісні, тривожні й спокійні, величні та прості. Наприклад, передати легкість хмаринки або важкість гирі.

Рисунок виконують переважно на папері різними матеріалами та інструментами: олівцем, пером, вуглем, крейдою, сангіною, фломастером, пензлем.

Розгляньте графічні портрети. Порівняйте.

BCIM pptx

Розгляньте графічні портрети. Порівняйте засоби виразності. Якими лініями і штрихами художники зобразили волосся?

Леонардо да Вінчі.
Автопортрет (сангіна)

Анрі Матісс.
Дівчина з розпущеним волоссям

Наталя Алтипіна.
Мелодія

Образотворча грамота.

BCIM pptx

Образотворча грамота

Сангіна — м'який матеріал та інструмент художника-графіка у вигляді паличок-олівців без оправ.

BCIM pptx

Образотворча грамота

Колірна гама сангіни коливається від коричневого до майже червоного. Вона добре передає колір людського обличчя, тому портрети, виконані сангіною, виглядають природно. Нерідко сангіну поєднують із вуглем.

Для малювання сангіною краще використовувати шорсткий (оксамитовий) папір. Щоб твір не псувався, його зміцнюють фіксатором (наприклад, лаком для волосся).

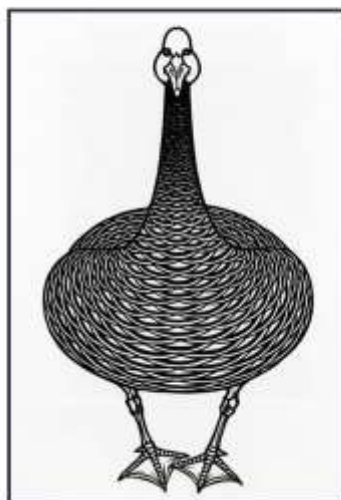
Пітер Пауль Рубенс.
Портрет сина (сангіна, вугіль)

До портретної галереї.

Яків Гніздовський (1915-1985) — видатний український художник-графік родом із Тернопільщини. Більшу частину творчого життя він працював у США та Канаді. Свого часу дві його роботи прикрашали кабінет президента США Джона Кеннеді у Білому домі.

Протягом життя митець захоплювався зображенням живої природи: тварин і рослин. Він створив серію портретів дерев, зокрема химерно покручених. Своїх «моделей» він знаходив у ботанічних садах і зоопарках.

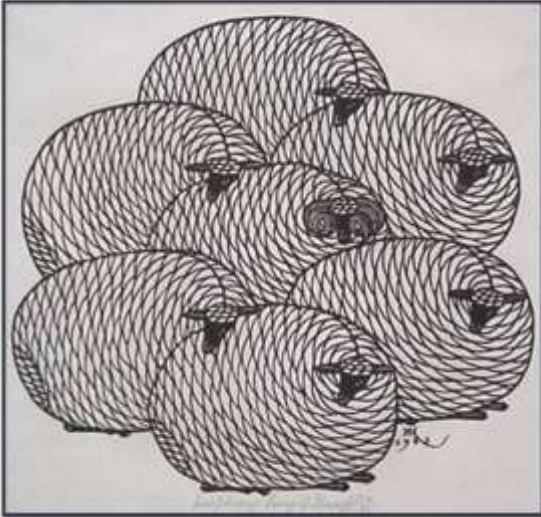

До портретної галереї. Яків Гніздовський

Улюбленим образом митця була вівця, яка підкорила світ: її зображення з'являлися на найвідоміших графічних творах Я. Гніздовського. Роботи майстра стали темою документального фільму «Вівці в дереві».

Фізкультхвилинка.

<https://youtu.be/CHpCRxX9kPM>

4. Практична діяльність учнів

Пригадайте правила безпеки на уроці.

Сьогодні

Правила безпеки на уроці образотворчого мистецтва

Роботу розпочинати лише з дозволу вчителя.

Використовувати інструмент тільки за призначенням.

Сьогодні

Правила безпеки на уроці образотворчого мистецтва

Користуватися прийомами роботи з інструментами, як показав учитель.

Тримати своє робоче місце у належному порядку.

Ознайомтесь з послідовністю виконання.

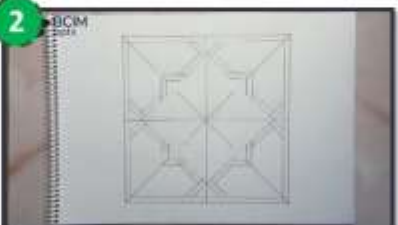

Послідовність виконання

1

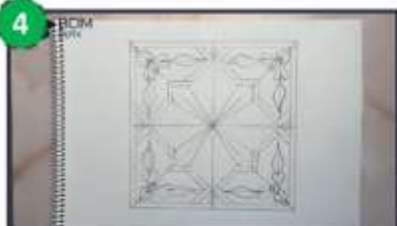
2

3

4

5

6

Перегляньте відео за посиланням.

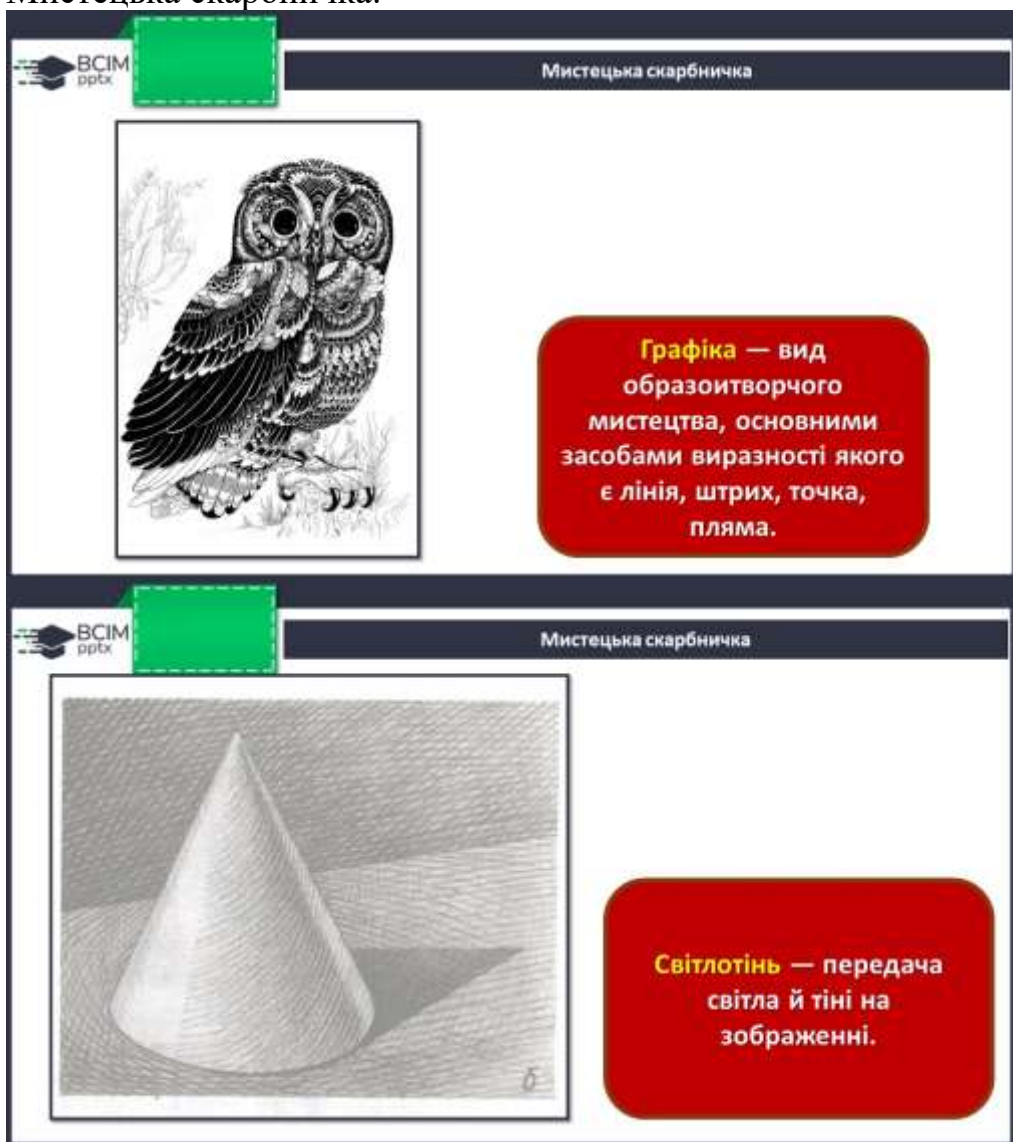
<https://youtu.be/kjpHQCPrE2o>

Продемонструйте власні роботи.

5. Закріплення вивченого.

Мистецька скарбничка.

BCIM pptx

Мистецька скарбничка

Силует — площинне однотонне зображення фігур і предметів, форма яких окреслюється контуром.

BCIM pptx

Мистецька скарбничка

Контраст

Зіставлення у музиці: динамічне (гучно – тихо), темпове (швидко – повільно) тощо.

Зіставлення протилежних за характером зображень (велике – мале, світле – темне) тощо.

6. Підсумок.

BCIM pptx

Узагальнюємо, аргументуємо, систематизуємо

Назвіть виразні засоби графіки.

Порівняйте роль лінії у графіці з мелодією в музиці.

Поясніть секрети застосування м'яких графічних матеріалів.

7. Рефлексія.

Оцініть роботу.

Виконані роботи можна надіслати:

1. На освітню платформу для дистанційного навчання **HUMAN** або
2. На електронну адресу **evgeniyaeseniya@gmail.com**

Не забувайте вказати своє прізвище та ім'я, клас, дату проведення уроку.

Бажаю плідної праці!